

Sabima kartleggingsnotat 29-2025

Hovedtur med Norsk lavforening til Trøndelag i boreal regnskog 5. – 8. juni 2025

Av Markus Osaland Fjelde & Kamilla Svingen

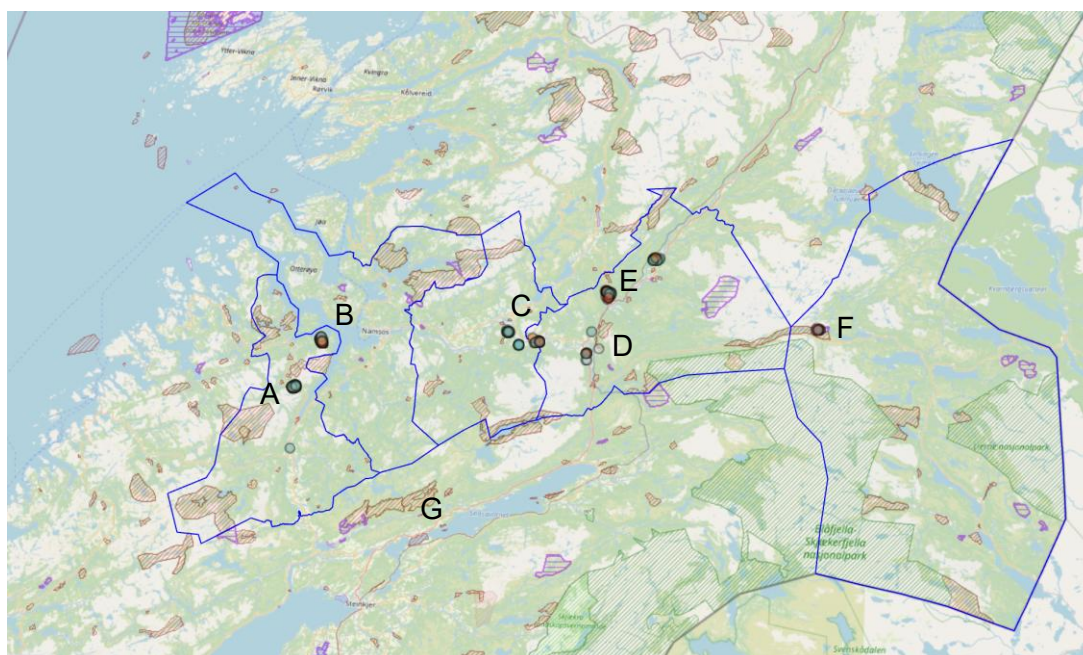

Figur 1. Boreal regnskog. Foto: Gaute Eiterjord.

Hovedtur med Norsk lavforening til Trøndelag i boreal regnskog 5. – 8. juni 2025

Emneord: Boreal regnskog, Lavmangfold, Lavboende sopp, Norsk lavforening, Svensk lichenologisk forening

Norsk lavforening arrangerte sin hovedekskursjon for 2025 til Grong i Trøndelag den 5-8. juni 2025. Her gjorde vi et dypdykk i den unike lav- og lavboende soppfloraen knyttet til gammel kystgranskog. Vi overnattet på Namsentunet og tok dagsturer derfra til Altvatnet, Leirvik, Foss-grande, Bjørkamoen, Fuglsmoen ved Gartlandselva. Vi var ca. 40 deltakere på turen, hvor også deltakere fra Svensk Lichenologisk Forening var invitert med på turen. Ved hjemreise den 8. juni ble det besøkt to tillegglokaliteter i Lierne og Steinkjer (Figur 2).

Figur 2. Oversikt over besøkte lokaliteter. A: Altvatnet (Namdalseid), B: Leirvika (Namdalseid), C: Foss Grande (Overhalla), D: Bjørkamoen (Overhalla), E: Fuglsmoen ved Gartlandselva (Grong), F: Sisselfossen, Båsdalen (Lierne) G: Trøaberga ved Snåsavatnet (Steinkjer). Kartdata: OpenStreetMap & Miljødirektoratet.

Ettersom vi var såpass mange delte vi oss noen steder inn i grupper for å redusere graden av tråkkslitasje på lokalitetene. Noen lokaliteter ble også droppet å besøke av hensyn til de sårbare naturverdiene. Vi fikk besøkt både Namdals-typen og Fosen/Brønnøy-typen (Holien og Tønsberg 1993) og gjorde mange interessante funn av sjeldne arter (Tabell 1).

Figur 2. Noen av deltakerne besøkte også transplantasjonseksperimentet av trønderlav (*Erioderma pedicellatum*) langs Gartlandselva i regi av Biofokus v. Alexander Nilsson. Foto: Gaute Eiterjord.

Utenom ekskursionene hadde vi introduksjonsforedrag om lav i boreal regnskog med Helene Lind Jensen, samt mikroskopering og bestemmelse av arter om kvelden. På lørdag ble det også avholdt årsmøte for Norsk lavforening. Vi fikk også en innføring av erfarne svenske kartleggere i det biologiske mangfoldet i Jämtlandsområdet og hadde flere interessante diskusjoner på tvers av de faglige miljøene.

Hovedfunn

Det ble gjort funn av en rekke arter knyttet til miljøet med boreal regnskog som blant annet granfylllav (*Fuscopannaria ahlneri*), trøndertustlav (*Lichinodium ahlneri*), trådragg (*Ramalina thrausta*), granbendellav (*Bactrospora corticola*) og gullprikklav (*Pseudocyphellaria citrina*).

Figur 3. Stort engasjement hos deltakerne, her i ravinelandskap i Namdals-typen. Foto: Linn Nefterari Leh.

I tillegg ble det gjort funn av flere nye arter av lavparasitter for Norge som vil bli publisert i en artikkel for turen til våren 2026. Det største funnet i løpet av turen var gjenfunn av den kritisk truede knappenåslaven dysternål (*Stenocybe flexuosa*), som ble gjenfunnet for første gang på 28 år. I tillegg ble det gjort et gjenfunn av trønderringlav (*Rinodina disjuncta*). Til nå er det registrert totalt 1344 funn (av 541 arter) i artskart fra turen, mens vi fremdeles har en del upublisert, ubestemt, og/eller ikke-innordnet (i NHM-O og UPS) materiale som vil bli publisert fortløpende, hvor nye funn vil bli presentert i en artikkel i enten Blyttia eller Graphis Scripta i 2026.

Figur 4. Skrubbenever (t.v.), gullprikkklav og lungenever. Foto: Linn Nefterari Leh.

Av alle registrerte funn til nå er to alger, åtte biller, fire bløtdyr, to døgnfluer, øyenstikkere, steinfluer, vårfluer, syv edderkoppdyr, 148 fugler, 374 karplanter, 534 lav [152 arter], 141 moser, tre nebbmunner, ett pattedyr, en rettinge, kakerlakker, saksedyr, syv sommerfugler, 104 sopper [63 arter], en svamp, nesledyr, kammaneter, og seks tovinger. I tabellen nedenfor er en oversikt over interessante og rødlistede arter lav og sopp.

Tabell 1. Utvalg av funn av rødlistede og interessante arter av lav og sopp. (Artskart.artsdatabanken.no 02.11.2025).

Artsobs	Rødliste	Art	Norsk navn	Artsgruppe	Kommune
75939	CR	Stenocybe flexuosa	dysternål	Lav	Overhalla
145152	EN	Scytinium callopismum	dvergglye	Lav	Steinkjer
71225	EN	Fuscopannaria confusa	fossefylltav	Lav	Lierne
71218	EN	Fuscopannaria ahlneri	granfylltav	Lav	Grong
77691	EN	Petractis clausa	kalkstjerne	Lav	Steinkjer
65744	EN	Arthothelium norvegicum	trønderflekklav	Lav	Namsos
73928	EN	Rinodina disjuncta	trønderinglav	Lav	Namsos
85152	NE	Lasiobelonium corticale	barkhårskål	Sopper	Grong
81095	NE	Lophodermium piceae	granskyttesopp	Sopper	Overhalla

80543	NE	Metacoleroa dickiei	linneasopp	Sopper	Overhalla
66077	NE	Plectocarpon nephromeum		Lav	Lierne
75330	NT	Hertelidea botryosa	druelav	Lav	Namsos
71458	NT	Alectoria sarmentosa	gubbeskjegg	Lav	Grong
77585	NT	Gyalecta friesii	huldrelav	Lav	Grong
74100	NT	Szczawinskia leucopoda	hvitfotlav	Lav	Overhalla
76345	NT	Sclerophora peronella	kystdoggnål	Lav	Overhalla
120098	NT	Chaenothecopsis montana	ravnål	Lav	Namsos
74465	NT	Bacidia absistens	rognelundlav	Lav	Namsos
76342	NT	Sclerophora coniophaea	rustdoggnål	Lav	Grong
71236	NT	Fuscopannaria ignobilis	skorpefittlav	Lav	Namsos
57463	NT	Gloiodon strigosus	skorpepiggsopp	Sopper	Namsos
76332	NT	Chaenotheca subroscida	sukkernål	Lav	Lierne
56618	NT	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	Sopper	Namsos
75586	NT	Lichinodium ahlneri	trøndertustlav	Lav	Lierne
52439	NT	Multiclavula mucida	vedalgekølle	Sopper	Grong
78194	VU	Lobaria hallii	fossenever	Lav	Grong
65772	VU	Bactrospora corticola	granbendellav	Lav	Grong
204318	VU	Pseudocyphellaria citrina	gullprikklav	Lav	Overhalla
74682	VU	Cliostomum leprosum	meldråpelav	Lav	Namsos
215845	VU	Caesiodiscus populicola	ospeblåskål	Sopper	Grong
66409	VU	Caliciopsis calicioides	ospenålepute	Sopper	Grong
76341	VU	Sclerophora amabilis	praktdoggnål	Lav	Namsos
145106	VU	Pectenia cyanoloma	praktfittlav	Lav	Namsos
75900	VU	Chaenothecopsis viridialba	rimnål	Lav	Grong
66154	VU	Schismatomma pericleum	rosa tusselav	Lav	Namsos
76325	VU	Chaenotheca hispidula	smalhodenål	Lav	Steinkjer
78551	VU	Placynthium stenophyllum	trådblekklav	Lav	Steinkjer
75070	VU	Ramalina thrausta	trådragg	Lav	Grong
187484	VU	Miriquidica majae		Lav	Lierne

Litteratur:

Holien, H og Tønsberg T, 1993. Boreal regnskog i Norge–habitatet for trøndelagselementets lavarter. Blyttia, 54(4), 157-177.

Artskart.artsdatabanken.no 02.11.2025. Funndata fra: Grong, Overhalla, Namdalseid, Namsos, Lierne (manuelt sortert på ekskursjonens deltakere og aktuelt tidsrom). Nedlastet fra Artskart.